

فصلنامه
تحلیلی
پژوهشی
کتاب مهر

معرفی و مقایسه تولیدکنندگان و ارائه‌دهندگان خدمات کتاب‌های گویا

مریم چهرقانی

کارشناس ارشد علوم اطلاعات و دانش‌شناسی دانشگاه تهران

chehre@ut.ac.ir

چکیده

هدف از این مقاله معرفی چندی از ارائه‌دهندگان بزرگ خدمات کتاب‌های گویا و معرفی ویژگی‌های مجموعه و محصولات و مدل‌های ارائه محصول است. با بررسی متون و وب‌سایت‌های این مؤسسات، اطلاعات مورد نیاز گردآوری و با رویکرد مقایسه‌ای ارائه شده است. این مؤسسات عبارت‌اند از: آدیبل، اوردرایو، نت لایبریری، پلی‌اوی، و تامبل تا کینگ بوکز. در ادامه نیز به معرفی اجمالی چند مؤسسه دیگر پرداخته شده است. ویژگی‌هایی که این مقایسه بر مبنای آن‌ها شکل گرفته عبارت‌اند از مجموعه، موضوع و سبک، شرکای انتشاراتی و سایر تأمین‌کنندگان محتوا، محتوا، گزینه‌های خرید و اجاره، اجزای هزینه، فرمت‌های فایل، گزینه‌های پخش، و امکان ادغام با دیگر مجموعه‌های کتابخانه، سیستم‌ها، و خدمات.

کلیدواژه‌ها

کتاب گویا، ارائه خدمات کتاب گویا، تأمین‌کننده محتوای کتاب گویا، مدل کسب و کار کتاب گویا.

مقدمه

در حال حاضر، مؤسسه‌های بسیاری در سطح جهان مشغول ارائه خدمات و عرضه کتاب گویا^۱ به کاربران این محصول‌اند. بعضی از این مؤسسه‌ها علاوه بر عرضه این محصول، خود تولیدکننده نیز هستند؛ در حالی که برخی دیگر فقط به عرضه کتاب‌های گویای تولیدشده از سوی دیگر ناشران می‌پردازند. کتابخانه‌ها و دیگر مؤسسه‌ها و نهادها، که کتاب‌های گویا را به طور مستقیم از ناشر یا از تجمیع‌کنندگان و تأمین‌کنندگان محتوا خریداری یا اجاره می‌کنند، طیف گسترده‌ای از مشتریان این محصول فرهنگی‌اند. دانلود، ارائه رشته‌ای^۲، و دستگاه‌های پخش اختصاصی از انواع روش‌های توزیع کتاب‌های گویا هستند که فروشندگان ارائه می‌دهند. کتابخانه‌ها، افراد حقیقی و کنسرسیون‌ها، بنا به نیاز خود، از انواع روش‌های ارائه بهره می‌گیرند.

با توجه به آمار ارائه‌شده، که نشان‌دهنده افزایش خرید کتاب‌های گویا از طریق اینترنت است، بسیاری از این مؤسسه‌ها از طریق اینترنت و فروش آنلاین محصولات خود را عرضه می‌کنند و کاربران، اعم از فرد یا کتابخانه و کنسرسیون‌ها، می‌توانند به راحتی به کتاب‌های گویا دسترسی داشته باشند. برای تشریح هرچه بیشتر و آشنایی با روش کار این مراکز، پنج مؤسسه بزرگ آدیبل^۳، اوردرایو^۴، نت لایبریری^۵، پلی‌اوی^۶، و تامبل تاکنینگ بوکز^۷ را، که در این زمینه فعالیت می‌کنند، معرفی و ویژگی‌های مجموعه و مدل‌های ارائه خدمات و فروش محصولات هر یک از آن‌ها را بیان می‌کنیم. این مؤسسه‌ها از تأمین‌کنندگان عمده کتاب‌های گویا برای کتابخانه‌ها و کنسرسیون‌ها هستند و آشنایی تولیدکنندگان با نحوه فعالیت‌ها، سبک و انواع آثار آن‌ها، و مدل‌های ارائه و فروش آثار و تولیدات این مراکز می‌تواند الگو و تصویری از چگونگی فعالیت در عرصه تولید کتاب‌های گویا در اختیار تولیدکنندگان کتاب‌های گویا قرار دهد.

آدیبل

وبسایت آدیبل^۸ ادعا می کند که در زمینه ارائه سرگرمی ها و اطلاعات گفتاری بر اینترنت پیشرو است. آدیبل کتاب های گويای دیجیتال، برنامه های رادیویی و تلویزیونی، و نسخه های صوتی مجله ها و روزنامه ها را برای فروش عرضه می کند. در سال ۲۰۰۸، آمازون آدیبل را به قیمت حدود سیصد میلیون دلار امریکا خرید و در حال حاضر آدیبل یکی از شرکت های تابعه آمازون است (Paul, 2008). این شرکت تقریباً بازار تجاری آنلاین داندو کتاب های گويای دیجیتال را در انحصار خود دارد. آدیبل یکی از نخستین پخش کننده های دیجیتالی صوتی را در سال ۱۹۹۷ معرفی و سال بعد نیز وبسایتی راه اندازی کرد که از طریق آن کاربران می توانند فایل های صوتی با فرمت اختصاصی AA را داندو کنند.

آدیبل در سال ۲۰۰۳، یک قرارداد انحصاری با شرکت اپل برای ارائه محصولاتش در فروشگاه موسیقی آی تیونز^۹ منعقد و در سال ۲۰۰۵ خدماتی را ارائه کرد که از طریق آن می توان کتاب های گويا را به طور مستقیم به دستگاه هایی مانند گوشی های هوشمند یا پی. دی. ای.^{۱۰} منتقل کرد و به داندو کردن کتاب و سپس انتقال آن به دستگاه های دیگر نیازی نیست (audible.com, 2014).

فایل های صوتی آدیبل با بیش از پانصد مدل از پخش کننده های صوتی، رایانه جیبی، تلفن های همراه، و رسانه های دیگر مانند آیفون، آی پاد، اندروید، و دستگاه های تلفن ویندوز سازگار است. کتاب های گويا را می توان با استفاده از نرم افزارهایی همانند آی تیونز، ویندوز مدیا پلیر، و آدیبل منیجر^{۱۱} در رایانه شخصی اجرا کرد. همچنین می توان با استفاده از آدیبل منیجر، آی تیونز، و برخی نسخه های نرم افزار نو^{۱۲} کتاب های گويا را روی لوح های فشرده

ذخیره کرد.

مشتریان آدیبل، در درجه نخست، افراد حقیقی‌ای هستند که می‌توانند محتوای صوتی مورد نظر خود را از این طریق خریداری یا اجاره کنند، اما این مؤسسه چند سالی است که به کتابخانه‌ها و سازمان‌های مرتبط با کتابخانه‌ها نیز خدمات ارائه می‌کند. مجموعه جامع آدیبل شامل بیش از چهارده هزار عنوان کتاب گویاست که در میان پنج مؤسسه‌ای که به آن‌ها اشاره خواهد شد بزرگ‌ترین نمونه است.

آدیبل خدمات کتاب گویای به نسبت ساده و مقرون به صرفه‌ای را به کتابخانه‌ها ارائه می‌دهد. کتابخانه یا کنسرسیونوم‌ها به سادگی می‌توانند نسخه‌ای از عنوان‌های محبوب خود را خریداری کنند. این مؤسسه به کاربران کتابخانه‌ها اجازه داند و انتقال فایل به دستگاه‌های پخش قابل حمل خود را نمی‌دهد، بنابراین کتابخانه‌ها دستگاه‌های پخش را که برای انتشار کتاب‌های گویا از آدیبل خریداری کرده‌اند ناچار به کاربران خود امانت می‌دهند.

نت لایبریری

نت لایبریری^{۱۳} در اواخر دهه ۱۹۹۰ به عنوان شرکتی فعال در زمینه کتاب‌های الکترونیکی ظهور کرد. در اوایل سال ۲۰۰۵، نت لایبریری خدمات کتاب گویای دیجیتال قابل داند را راه‌اندازی کرد. تا قبل از سال ۲۰۱۰، این شرکت یکی از بخش‌های ا. سی. ال. سی.^{۱۴} بود، اما در این سال بنا بر توافق‌نامه‌ای که بین ا. سی. ال. سی. و انتشارات اِبسکو^{۱۵} امضا شد، دارایی‌ها و حقوق نت لایبریری به انتشارات اِبسکو فروخته شد (EB-SCO Information Services 2009). در طول این سال‌ها، کتاب‌های گویا منبع عمده محتوای نت لایبریری بوده است. این فروشنده فقط به مؤسسه‌ها خدمات می‌دهد و

افراد حقیقی نمی‌توانند از امکانات آن به طور مستقیم بهره‌مند شوند.

اوردرایو

اوردرایو^{۱۶}، توزیع‌کننده کتاب‌های الکترونیکی، کتاب‌های گویا، موسیقی، و فیلم است. این شرکت برای ناشران، کتابخانه‌ها، مدرسه‌ها، و خرده‌فروشان خدمات دانلود فراهم می‌کند. اوردرایو در سال ۱۹۸۶ تأسیس شد و در ابتدا رسانه‌های آنالوگ را به قالب‌های دیجیتال مانند دیسک و سی‌دی رام^{۱۷}ها تبدیل کرد. سپس با تبدیل شدن اینترنت به یک منبع مطمئن توزیع رسانه‌های دیجیتال، اوردرایو نیز خدمات خود را به محمل آنلاین منتقل کرد (Over Drive. N.d).

این مؤسسه نیز در ابتدا به عنوان یک شرکت کتاب‌های الکترونیکی آغاز به کار کرد و از آن زمان انواع دیگری از محتوا و رسانه‌ها را به مجموعه خود اضافه کرده است. اوردرایو در نوامبر سال ۲۰۰۴، سرویس کتاب گویای دیجیتال قابل دانلود خود را راه‌اندازی کرد.

فروشگاه اوردرایو شامل بیش از یک میلیون عنوان از بیش از یک هزار ناشر است. شبکه جهانی این شرکت شامل بیش از نوزده هزار کتابخانه و یک هزار مدرسه است. اوردرایو نیز، مانند نت لایبریری، فقط به مؤسسه‌ها، نه به افراد حقیقی، خدمات ارائه می‌دهد.

پلی‌اوی

از تأمین‌کنندگان اصلی محتوای کتاب گویا در بازار کتابخانه‌های امریکای شمالی، پلی‌اوی^{۱۸} است. مدل توزیع و فروش پلی‌اوی مشابه مدل تولید و انتشار محتوا بر کاغذ ناشران

است؛ تزریق محتوا به یک قالب و فروش بسته‌ای کامل. به این معنا که پلی اوی کتاب‌های گویای خود را در قالب پیش‌فرضی ارائه می‌کند و دستگاه‌های پخش قابل حمل ویژه خود را دارد (Peters, 2007). پلی اوی، بر خلاف نت لایبریری و اوردرایو، هم به مؤسسه‌ها و هم به افراد حقیقی خدمت‌رسانی می‌کند.

تامبل تاکینگ بوکز

تامبل بوکز دو مجموعه خدمات کتاب گویا دیجیتال را ارائه می‌دهد. تامبل تاکینگ بوکز^{۱۹} خدمات کتاب گویای رشته‌ای است که در درجه اول برای کتابخانه‌های عمومی و مدرسه‌ها تنظیم شده و کاربرد دارد. این مجموعه، با استفاده از فناوری فلش، کتاب‌های گویای رشته‌ای را به خواننده یا شنونده ارائه می‌دهد و بیشتر شامل کتاب‌هایی به زبان انگلیسی است، اما تعدادی کتاب به زبان اسپانیایی را نیز دربرمی‌گیرد.

مجموعه دوم تامبل، رید الانگز است و کتاب‌هایی را شامل می‌شود که متن نوشته‌شده را همراه فایل‌های صوتی ارائه می‌دهند. در این مجموعه، سه انتخاب برای کاربر وجود دارد؛ خواننده یا شنونده می‌تواند تصمیم بگیرد که آیا فقط از متن نوشته یا فایل صوتی یا ترکیب هر دو استفاده کند. مجموعه رید الانگز در کتابخانه‌هایی محبوب است که انگلیسی زبان دوم کاربران آن کتابخانه است (Peters, 2007).

در ادامه بحث، این مؤسسه‌ها را از نظر مجموعه، محتوا، گزینه‌های خرید و اجاره، اجزای هزینه، شرایط صدور مجوز و موافقت‌نامه، فرمت‌های فایلی و نسبت‌های فشرده‌سازی، گزینه‌های پخش، ویژگی‌های کلیدی، و مسائل مربوط به دسترسی، مدل گردش، و واحدهای اداری بررسی و مقایسه خواهیم کرد.

مجموعه

اندازه مجموعه

حجم و کیفیت هر دو از عوامل مهم در ارزیابی مجموعه کتاب‌های گویا هستند. **آدیبل:** محتوای آدیبل شامل بیش از صد هزار عنوان از بیش از هزار و دویست ارائه‌دهنده مختلف محتوا، بالغ بر بیش از یک میلیون ساعت برنامه صوتی است. آدیبل در سال ۲۰۰۵ مجموعه‌ای جامع، بیش از چهارده هزار و صد عنوان کتاب گویا داشته است. **نت لایبریری:** نت لایبریری در کل در حدود چهار هزار عنوان کتاب دارد. تا اواسط ماه نوامبر ۲۰۰۶، حدود ۹۳۴ کتاب گویا در مجموعه اصلی آن وجود داشت. **اوردرایو:** تا اواسط ماه نوامبر ۲۰۰۶، اوردرایو ۷ هزار و ۷۶۱ عنوان کتاب گویای دیجیتال قابل دانلود در مجموعه خود داشته است.

پلی اوی: مجموعه پلی اوی تا اواسط ماه نوامبر ۲۰۰۶، حدود ۱۶۵ عنوان کتاب گویا داشت که این رقم در حال افزایش است. این عنوان‌ها را می‌توان به طور مستقیم از پلی اوی خریداری کرد. پلی اوی همچنین توافقی با سایر شرکت‌ها برای توزیع کتاب‌های گویای خود بر روی دستگاه‌های پلی اوی دارد؛ مثلاً رکورد بوکز^{۲۰} تعدادی از عنوان‌های پلی اوی را در مجموعه اصلی خود ارائه می‌دهد. منابع کتابخانه فالت^{۲۱} نیز در سال ۲۰۰۶ توزیع کتاب‌های گویای پلی اوی را آغاز کرده است.

تامبل تاکینگ بوکز: مجموعه تامبل تاکینگ بوکز تا سال ۲۰۰۶ شامل حدود پانصد عنوان بود. تعدادی از این عنوان‌ها تامبل ریدالانگز بودند که کتاب‌های گویا را با فونت بصری متنوع کتاب‌های الکترونیکی باهم ترکیب کرده و در مجموعه اصلی گنجانده‌اند.

هم‌پوشانی در داخل مجموعه‌ها

ممکن است که در مجموعه‌ه‌ریک از این فروشنده‌ها یک عنوان کتاب گویا با دو یا چند تفسیر یا اجرای صوتی متفاوتی متفاوت از یک متن پایه وجود داشته باشد. این نوع هم‌پوشانی همیشه بد نیست. به دلیل آنکه برای انتخاب‌کننده فرصتی برای مقایسه قیمت، کیفیت صدا، و نوع روایت فراهم می‌کند.

آدیل: آدیل بزرگ‌ترین مجموعه را در میان پنج فروشنده دیگر در اختیار دارد. در چنین شرایطی، مشاهده عنوان‌های تکراری و اجراهای متعدد از یک عنوان واحد طبیعی به نظر می‌رسد. هنگامی که کاتالوگ کتاب‌های گویا آدیل را، که در نرم‌افزار صفحه گسترده طبقه‌بندی شده‌اند، از سایت آن دانلود می‌کنیم، کاربر می‌تواند عنوان‌های متعدد دارای نسخه‌های متنوع مشروح را ببیند؛ مثلاً، فقط در بخش الفبایی Gr می‌توان نسخه‌های تکراری **آرزوهای بزرگ**^{۲۲} و **تخم مرغ‌های سبز**^{۲۳} را مشاهده کرد.

نت لایبریری: از آنجا که خدمات کتاب گویای نت لایبریری از ابتدا مبتنی بر محتوای رکورد بوکز بوده است و پس از مدتی محتواهای دیگر تأمین‌کنندگان را نیز شامل شد، احتمال وجود عنوان‌های تکراری خیلی کمتر است.

اوردرایو: برخی هم‌پوشانی‌ها درون مجموعه اوردرایو وجود دارد؛ مثلاً، در مجموعه اوردرایو می‌توان سه نسخه مشروح از **آرزوهای بزرگ** را دید؛ نسخه‌هایی که سه ناشر کتاب گویا - بوکز آن تیپ^{۲۴}، بلک استون^{۲۵}، و بریلیان^{۲۶} - منتشر کرده‌اند و به شکل رقابتی ارائه می‌شوند.

پلی‌اوی: از آنجا که پلی‌اوی با تولیدکنندگان و توزیع‌کنندگان متعدد مانند رکورد بوکز و فالت همکاری می‌کند، احتمال هم‌پوشانی محتوا نیز بالا می‌رود.

تامبل تاکنینگ بوکز: در خدماتی که تامبل تاکنینگ بوکز ارائه می‌دهد، امکان وجود داشتن نسخه‌های متعدد از چند اثر کلاسیک با اجراهای مختلف زیاد است.

نرخ رشد مجموعه‌ها

علاوه بر اندازه کلی مجموعه، نرخ رشد مجموعه نیز می‌تواند یک شاخص کلیدی برای ارزش فعلی و آینده این مجموعه‌ها محسوب شود. مجموعه‌ای که روزبه‌روز در حال گسترش و افزایش باشد نشان‌دهنده پویایی و حرکت رو به جلوی آن است.

آدبیل: در سال ۲۰۰۶، آدبیل هر هفته حدود پنجاه عنوان جدید به مجموعه خود اضافه کرده است. این عنوان‌ها شامل کتاب‌های گویا، برنامه‌های رادیویی، و دیگر محتوای صوتی مورد نیاز مخاطبان و کاربران است (Peters, 2007).

نت لایبریری: از ابتدای آغاز به کار به تدریج مجموعه‌های محتوای تولیدکنندگان کتاب گویا به مجموعه جامع نت لایبریری افزوده شد. تعداد درخور توجهی از عنوان‌ها از بلک استون، بوکز آن تیپ، لیسن اند لایو^{۲۷}، و دیگر تأمین‌کنندگان محتوای صوتی به این مجموعه اضافه و اندازه مجموعه جامع نت لایبریری در شش ماه اول سال ۲۰۰۶ دو برابر شده است.

اوردرایو: تا سال ۲۰۰۶ اوردرایو به طور متوسط حدود پانصد عنوان جدید در سال به مجموعه خود اضافه کرده است.

موضوع و سبک

این نوع تجزیه و تحلیل شامل انواع پارامترهاست. در ابتدا، کتاب‌های گویا به دو دسته

کلی داستان و غیر داستان تقسیم می‌شوند؛ سپس کتاب‌های گویای داستانی بر اساس سبک‌های متعدد در دسته‌های اسرار‌آمیز، رمانتیک، هیجانی، و علمی - تخیلی قرار می‌گیرند. برای کتاب‌های گویای غیر داستانی، طبقه‌بندی‌هایی مانند تاریخ، علم، سیاست، و مذهب وجود دارد. این طبقه‌بندی نیز شامل یک سطح دیگر بر اساس گروه‌های سنی از جمله کتاب‌های گویای کودکان، جوانان، و بزرگسالان است.

یک مشکل بالقوه در تجزیه و تحلیل موضوع و سبک این است که سرعنوان‌های موضوعی و شرح و تبیین سبک کارها به طور معمول از سوی فروشندگان یا حتی خود تأمین‌کننده محتوا تهیه می‌شود. اگر فروشنده بیش از یک منبع برای تأمین محتوا داشته باشد، ممکن است نتوان مقوله‌های تقسیم‌بندی را به طور مداوم در سراسر مجموعه اعمال کرد. یک ناشر ممکن است آثار یک نویسنده را با موضوع کلی داستان و دیگری، آثار همان نویسنده را با نام اسرار‌آمیز طبقه‌بندی کند. این تفاوت‌ها در طبقه‌بندی می‌تواند قابلیت یافتن و استفاده از عنوان‌های مختلف از یک نویسنده را متأثر کند.

آدیبل: آدیبل از ۲۸ دسته برای تقسیم‌بندی محتوای خود استفاده می‌کند. مجموعه جامع آدیبل به‌ویژه در دسته داستان و موضوع خاصی از سبک داستانی، یعنی اسرار‌آمیز و هیجانی، از غنای بیشتری برخوردار است. کتاب‌های گویا در مجموعه اصلی آدیبل شامل این مقوله‌ها هستند:

- موضوع کلی داستان (۶/۲۴ درصد)
- اسرار‌آمیز / هیجان‌انگیز (۷/۱۲ درصد)
- هنر و سرگرمی (۷/۸ درصد)
- آثار کلاسیک (۱/۷ درصد)

■ زندگینامه و خاطرات (۶/۶ درصد)

■ کسب و کار (۹/۴ درصد)

■ دین و معنویت (۵/۴ درصد)

■ تاریخ (۴/۴ درصد)

■ موضوع کلی غیر داستانی (۴/۳ درصد)

■ آموزش و پرورش (۱/۳ درصد)

نت لایبریری: مجموعه اصلی نت لایبریری، به ویژه در داستان و سبک خاص داستانی اسرار آمیز، غنای بیشتری دارد. با این حال، این تهیه کننده محتوا مجموعه غیر داستانی درخور توجهی، به ویژه در زمینه زبان های خارجی، دارد.

اوردرایو: اوردرایو از ۸۲ سرعنوان موضوعی برای طبقه بندی کتاب های گویا استفاده می کند و به بسیاری از کتاب های گویا در مجموعه اصلی آن، تعداد دو یا بیشتر سرعنوان موضوعی اختصاص داده است. به نظر می رسد سرعنوان های موضوعی به تأمین کنندگان محتوای اوردرایو اختصاص دارد. نمونه ای از سرعنوان های موضوعی و درصد عنوان های اختصاص داده شده به هر موضوع از این قرار است:

■ بیوگرافی و زندگینامه (۵/۳ درصد)

■ کسب و کار (۳/۳ درصد)

■ ادبیات کلاسیک (۱/۶ درصد)

■ موضوع کلی داستان (۱/۱۳ درصد)

■ تاریخ (۵/۲ درصد)

■ داستان نوجوان، ادبیات، و غیر داستانی (۷/۹ درصد)

- ادبیات (۴/۴ درصد)
- اسرار آمیز (۶/۱۳ درصد)
- موضوع کلی غیر داستانی (۲/۳ درصد)
- دین و معنویت (۳/۵ درصد)
- عاشقانه (۳/۳ درصد)
- علمی - تخیلی و فانتزی (۰/۳ درصد)
- تعلیق (۵/۵ درصد)
- هیجانی (۶/۳ درصد)
- وسترن (۵/۲ درصد)

پلی اوی: پلی اوی بیشتر عنوان‌های آثار خود را به دو دسته کلی جوانان و بزرگسالان طبقه‌بندی می‌کند.

تامبل تاکنینگ بوکز: وب‌سایت تامبل تاکنینگ بوکز ماهیت و دامنه مجموعه خود را این‌گونه توصیف می‌کند: «عنوان‌های ما شامل نسخه‌های صوتی مشروح با کیفیت بالا از آثار کلاسیک ادبیات امریکا و جهان، آثار غیر داستانی، داستان و کتاب‌های کودکان و نوجوانان است. ما از ناشران مختلف مانند های بریج^{۲۸}، بلک استون، و ناکسوس^{۲۹} مجوز ارائه کتاب‌های گویا را داریم. همچنین نمایشنامه و درام، از جمله تمام نسخه‌های باارزش نمایشنامه‌های محبوب شکسپیر را ارائه می‌کنیم.» (Peters, 2007).

شرکای انتشاراتی و سایر تأمین‌کنندگان محتوا

شرکای چاپ و نشر و تأمین‌کنندگان محتوای کتاب‌های گویای این فروشندگان عاملی

تأثیرگذار بر کیفیت و کمیت خدمات آنهاست. برخی از فروشندگان کتاب‌های گویای دیجیتال فقط با یک یا تعداد انگشت‌شماری از تأمین‌کنندگان محتوا همکاری می‌کنند، اما فروشندگان دیگر از ظرفیت طیف گسترده‌ای از تأمین‌کنندگان محتوا بهره می‌گیرند.

آدیبل: آدیبل از تولیدات بیش از یکصد ارائه‌دهنده محتوا، از جمله رکورد بوکز، بلک استون، ناکسوس، تایم وارنر^{۳۱}، سیمون اند شوستر^{۳۲}، و رندوم هاوس^{۳۳} استفاده می‌کند. **نت لایبریری:** خدمات کتاب گویای دیجیتال نت لایبریری در اوایل سال ۲۰۰۵ راه‌اندازی شد و در طول هجده ماه اول تنها منبع تأمین‌کننده محتوای آن رکورد بوکز بود. با این حال، مشارکت بین نت لایبریری و رکورد بوکز مانع اضافه شدن محتوای تولیدشده ناشران، تولیدکنندگان، و تدوین‌کنندگان دیگر به مجموعه جامع نت لایبریری نشد. **اوردرایو:** اوردرایو در محتوای مجموعه خود از بیش از پنجاه تأمین‌کننده کتاب‌های گویا، از جمله کتاب‌های گویای بی.بی.سی.^{۳۴}، بلک استون، بوکز آن تیپ، بریلیان، تایم وارنر، ناکسوس، رندوم هاوس، هارپر کالینز^{۳۵}، و مک گرو هیل^{۳۶} استفاده می‌کند. **تامبل تاکینگ بوکز و تامبل رید الانگز:** شرکت تامبل بوکز محتوای مجموعه خود را از تأمین‌کنندگان مختلف از جمله بلک استون، های بریج، و ناکسوس به دست می‌آورد.

محتوا

یکی دیگر از مقوله‌های تجزیه و تحلیل ارائه‌کنندگان کتاب‌های گویا، بررسی ویژگی‌های محتوایی است. این ویژگی‌ها می‌تواند شامل ویرایش خلاصه در مقابل ویرایش مشروح اثر، همه زبان‌های یک مجموعه، نوع صدا و روایت (مانند استفاده روایان حرفه‌ای، نویسندگان، بازیگران یا مشاهیر، و چهره‌های شناخته‌شده) باشد.

خلاصه در مقابل مشروح

بیشتر فروشندگان کتاب گویا ترکیبی از محتوای خلاصه و مشروح را ارائه می‌کنند. به نظر می‌رسد که محتوای مشروح در بین کاربران محبوب‌تر باشد، اما باید یک بازار مصرف برای محتوای خلاصه نیز وجود داشته باشد. اشکالی به نسخه‌های خلاصه وارد است مبنی بر اینکه به طور معمول هیچ‌یک از نشانه‌های فرایند و مبنای تصمیم‌های خلاصه‌سازی و معیارهای استفاده‌شده برای خلاصه‌سازی اثر وجود ندارد.

آدیل: آدیل بیش از آنکه کتابی گویا را فقط به عنوان مشروح یا خلاصه طبقه‌بندی کند، آن را بر اساس معیاری که «وفاداری»^{۳۶} به اثر می‌نامد ارائه می‌کند. وفاداری یک کتاب گویای دیجیتال می‌تواند به عنوان «خلاصه»، «مشروح»، یا «اجرای اصیل» شرح داده شود. حدود ۳۲ درصد از مجموعه جامع آدیل خلاصه است، ۴/۴۹ درصد مشروح، ۶/۱۳ درصد به عنوان اجرای اصیل، و ۹/۴ درصد خارج از تعریف وفاداری دسته‌بندی شده است.

نت لایبریری: کتاب‌های گویای نت لایبریری که از ر کورد بوکز تأمین شده‌اند همگی عنوان‌های مشروح‌اند، اما تعدادی عنوان‌های خلاصه نیز در مجموعه جامع آن وجود دارد. **اوردرایو:** حدود ۸۴ درصد از عنوان‌های کتاب‌های گویای مجموعه اوردرایو ویرایش مشروح شده‌اند.

پلی اوی: پلی اوی سه نوع محتوا به شکل عنوان‌های مشروح، خلاصه، و محتوای همراه را (معمولاً متشکل از دو عنوان مرتبط به هم) ارائه می‌کند. این عنوان‌ها به ترتیب حدود ۸۰ درصد، ۱۰ درصد، و ۱۰ درصد دیگر از مجموعه اصلی را دربر می‌گیرند. (حدود ۱۰ درصد از مجموعه).

تامبل تاکنینگ بوکز: تامبل تاکنینگ بوکز در درجه اول به ارائه آثاری اقدام می کند که با ویرایش مشروح تهیه شده اند، اما برخی از عنوان ها یا نسخه های دیگری از یک عنوان با ویرایش خلاصه نیز ارائه می شود. تفکیک درصد دقیق آن دشوار است، اما به نظر می رسد حداقل سه چهارم از عنوان های مجموعه، مشروح باشد.

زبان های محتوا

زبان قالب محتوای موجود در این مجموعه ها انگلیسی است، اما بسیاری از فروشندگان کتاب های گویا محتوای خود را به زبان هایی غیر از آن نیز ارائه می کنند. برخی از این کتاب های گویا برای کمک به کاربر انگلیسی زبان برای یادگیری یک زبان دیگر در نظر گرفته شده، برخی از کتاب ها در اصل به زبان انگلیسی نوشته شده و سپس به زبان های دیگر ترجمه شده اند و برخی از آنها آثار خارجی به زبان های دیگرند.

آدیبل: آدیبل به غیر از زبان انگلیسی تعدادی اثر به زبان اسپانیایی دارد که بسیاری از این کتاب های گویا، شامل عنوان های کلاسیک جهان است و عموم به آنها دسترسی آزاد دارند.

نت لایبریری: نت لایبریری تعدادی کتاب گویا در مجموعه ای با عنوان آموزش زبان ارائه می دهد و به دنبال افزایش محتوایی غیر از زبان انگلیسی است.

اوردرایو: اوردرایو تعدادی کتاب گویا به زبان های عربی؛ چینی؛ فرانسه، بیشتر داستان های نوجوانان و منابع یادگیری زبان، آلمانی؛ ایتالیایی، منابع آموزش زبان، داستانی نوجوانان، و آثار کلاسیک بزرگسالان؛ ژاپنی، منابع آموزش زبان؛ روسی؛ و اسپانیایی در مجموعه خود دارد.

پلی اوی: مجموعه جامع پلی اوی در حال حاضر کتاب‌های گویا را فقط به زبان انگلیسی داراست.

تامبل تاکینگ بوکز: علاوه بر کتاب‌های گویای انگلیسی، مجموعه تامبل تاکینگ بوکز تعدادی کتاب به زبان اسپانیایی را نیز شامل می‌شود.

گزینه‌های خرید و اجاره

هنگام تهیه یک کتاب گویا باید همواره به این نکته توجه کرد که کدام شیوه دسترسی و خرید محتوا به نفع فرد یا مؤسسه خواهد بود. مؤسسه‌های مختلف، مدل‌های خرید یا اجاره متنوعی از کتاب‌های گویا را عرضه می‌کنند. بر اساس نوعی از این مدل‌های خرید، فرد یا کتابخانه (یک شخص حقیقی یا حقوقی) هر نسخه‌ای را تهیه کند، آن نسخه منحصر به فرد را از آن خود کرده است یا مبتنی بر مدل اجاره‌ای دیگر امکان دسترسی هم‌زمان کاربران متعدد به یک عنوان فراهم می‌شود.

آدیل: مدل آدیل برای خرید کتاب‌های گویا از مجموعه اصلی آن بر اساس «یک نسخه متعلق به یک نفر» است.

نت لایبریری: نت لایبریری برای برآورد میزان امانت مجموعه کتاب گویا از اطلاعات امانت کتابخانه‌ها استفاده می‌کند. نت لایبریری با انعقاد قراردادهای یک، دو، و سه ساله با کتابخانه‌ها همکاری می‌کند. کتابخانه‌ها امکان دسترسی اجاره‌ای به مجموعه اصلی و همچنین دسترسی به عنوان‌های اضافه‌شده در هر ماه به مجموعه را دارند. این طرح اجازه می‌دهد چند کاربر به طور هم‌زمان به یک عنوان دسترسی داشته باشند. بیشترین تعداد استفاده از کل مجموعه برای هر مدت

زمان قرارداد، مشخص شده است.

اوردرایو: مدل اوردرایو نیز برای خرید کتاب‌های گویا از مجموعه اصلی آن مانند آدیبل «یک نسخه متعلق به یک نفر» است. اوردرایو چند طرح خرید اقساطی هم‌زمان کتاب‌های گویای بلک استون را نیز دارد که در آن امکان دسترسی حداکثری به آن مجموعه وجود دارد. کتابخانه‌های مدرسه‌ها با استفاده از خدمات دانلود اوردرایو امکان دسترسی هم‌زمان نامحدود را به مجموعه اصلی (ترکیبی از کتاب‌های گویا و کتاب‌های الکترونیکی) فراهم می‌کند.

پلی‌اوی: پلی‌اوی نیز مانند آدیبل و اوردرایو از مدل «یک نسخه متعلق به یک نفر» برای خرید کتاب‌های گویا از مجموعه اصلی خود پیروی می‌کند.

تامبل تاکینگ بوکز: تامبل تاکینگ بوکز امکان دسترسی اجاره‌ای به همه مجموعه جامع خود را با استفاده به نسبت نامحدود در هر لحظه از طول دوره قرارداد به کاربر می‌دهد؛ مثلاً، پانصد کاربر می‌توانند هم‌زمان به یک کتاب گویای تامبل، در زمان مشابه، دسترسی یابند.

جدول ۱. فرمت فایل‌های صوتی آدیبل

نام فرمت	بیت ریت ^{۳۷}	مگابایت بر ساعت ^{۳۸}	کیفیت
فایل صوتی بهبودیافته آدیبل	64 kbit/s	۸/۲۸	کیفیت CD
فرمت ۴	32 kbit/s	۴/۱۴	کیفیت MP3
فرمت ۳	16 kbit/s	۲/۷	کیفیت رادیویی FM
فرمت ۲	8 kbit/s	۷/۳	کیفیت رادیویی AM

اجزای هزینه

اجزای هزینه از فروشنده‌ای به فروشنده دیگر متفاوت است. **آدبیل:** برای استفاده از نسخه‌های گویای آدبیل، علاوه بر هزینه خرید کتاب گویا، به خرید دستگاه‌های پخش، که محتوا در آن بارگذاری و اجرا می‌شود، نیز نیاز است. **نت لایبریری:** نت لایبریری فقط هزینه اجاره سالانه کتاب‌های گویا را دریافت می‌کند. **اوردرایو:** اوردرایو فقط قیمت هر نسخه خریداری‌شده را دریافت می‌کند. همچنین دسترسی اجاره‌ای به تعدادی از مجموعه کتاب‌های گویای بلک استون به هزینه دیگری نیاز دارد.

پلی اوی: پلی اوی برای هر دستگاه خریداری‌شده هزینه‌ای دریافت می‌کند و برای خرید دوره‌ای تخفیف می‌دهد. این تأمین‌کننده همچنین لوازم جانبی مختلفی از جمله هدفون یدکی، باتری، و تجهیزات ذخیره‌سازی هم می‌فروشد. **تامبل تاکنینگ بوکز:** هزینه اجاره یک ساله مجموعه اصلی تامبل تاکنینگ بوکز از جمله تامبل رید الانگز، ۹۹۹ دلار برای کتابخانه‌های عمومی و مدرسه‌هاست. برای کتابخانه‌های عمومی با شاخه‌های متعدد، کنسرسيوم کتابخانه‌ها و منطقه‌های آموزش و پرورش با مدرسه‌های مختلف نیز تخفیف در نظر گرفته می‌شود.

فرمت‌های فایل

آدبیل: محتوای آدبیل در یک فرمت اختصاصی فایل AA دریافت می‌شود که بر اساس فرمت ام. پی. تری. است. جدول ۱ نسبت‌های فشرده‌سازی حجم‌های مختلف را برای هر نوع فرمت فایل نشان می‌دهد.

نت لایبریری: نت لایبریری فرمت فایل WMA حفاظت شده خود را دارد. نت لایبریری دو نسبت فشرده سازی دارد که یکی کیفیت رادیویی (۴ کیلوبایت بر ثانیه) و دیگری کیفیت سی دی (۳۴ کیلوبایت بر ثانیه) دارد.

اوردرایو: اوردرایو فقط فرمت فایل WMA و یک نسبت فشرده سازی ارائه می دهد. اوردرایو کتاب های گویای خود را به قطعه هایی تقسیم می کند. هر بخش را می توان به طور جداگانه دریافت کرد و هر قسمت را بر یک لوح فشرده جا داد.

پلی اوی: از آنجا که محتوای پلی اوی را نمی توان از دستگاه پخش اختصاصی به دستگاه یا رسانه ذخیره سازی دیگر منتقل کرد، اطلاعات درباره فرمت فایل ها چندان برای کاربر مفید نیست.

تامبل تاکینگ بوکز: تامبل تاکینگ بوکز کتاب های گویای خود را به صورت محتوای رشته ای ارائه می کند.

گزینه های پخش

برای پخش کتاب های گویا سه گزینه وجود دارد:

- پخش روی رایانه شخصی، به عنوان یک فایل دانلود شده یا صوت رشته ای؛
- پخش روی یک دستگاه پخش قابل حمل؛
- مجموعه ای از لوح های فشرده که محتوا در آن از سوی کاربر ذخیره شده است.

همه این روشندگان هر سه گزینه پخش را ارائه می کنند. اما گاهی اوقات دیده شده که برخی از ناشران حق ذخیره محتوای کتاب های گویا به سی دی را، که از قبل اجازه داده بودند، لغو می کنند.

آدیبل: آدیبل نرم افزارهای لازم برای دانلود، انتقال، و پخش کتاب‌های گویای خود را تأمین می‌کند. اگر کتاب‌های گویا از آدیبل خریداری شوند، باید آن‌ها را در دستگاه‌های پخش سازگار بارگذاری کرد. آدیبل توافقنامه‌ای با تأمین کنندگان محتوای خود دارد که به کاربران اجازه می‌دهد بسیاری از کتاب‌های گویا را روی لوح فشرده ذخیره کنند. با این حال، برخی از ناشران و تأمین کنندگان اجازه این کار را نمی‌دهند.

نت لایبریری: تنها نرم افزار مورد نیاز برای کتاب‌های گویای نت لایبریری، نرم افزار مرورگر برای دسترسی به وبسایت فروشگاه و نرم افزار رسانه‌های پخش کتاب‌های گویای دانلود شده است. ویندوز مدیا پلیئر^{۳۶}، نول سافت وینمپ^{۴۰}، موزیک میچ جاک باکس^{۴۱}، و سایر نرم افزارهای پخش رسانه می‌توانند این مطالب را پخش کنند. نت لایبریری هیچ برنامه‌ای برای ارائه حق ذخیره محتوا روی لوح فشرده ندارد، زیرا بر این باور است روند چاپ و نشر به گونه‌ای است که استفاده از لوح فشرده به عنوان یک رسانه ذخیره‌سازی رو به کاهش است.

اوردرایو: در میانه سال ۲۰۰۶، اوردرایو توافقی با سایت Creative.com برای فروش دستگاه‌های پخش قابل حمل کریتیو^{۴۲} در تعداد انبوه به کتابخانه‌ها و دیگر سازمان‌های مشترک منعقد کرد. اوردرایو، مانند آدیبل، با ناشران و تأمین کنندگان محتوا برای صدور مجوز ذخیره‌سازی کتاب‌های گویا روی لوح فشرده به تفاهم رسید، در حالی که برخی از این ناشران اجازه انتقال محتوا را به لوح فشرده نمی‌دهند.

پلی اوی: محتوای کتاب گویای پلی اوی فقط در یک دستگاه پخش منحصر به خود آن

فایل‌ها اجرا می‌شود. پس کاربر فقط یک گزینه برای پخش کتاب‌های پلی‌اوی دارد.

امکان ادغام با دیگر مجموعه‌های کتابخانه، سیستم‌ها، و خدمات

یکی دیگر از عوامل مورد توجه و بررسی کتابخانه‌ها، امکان یک‌پارچه‌سازی محتوای کتاب‌های گویاست. یک‌پارچه‌سازی می‌تواند به شیوه‌های مختلف در این زمینه اتفاق افتد. شکلی از ادغام، گردآوری همه محتوای کتاب گویا در یک مجموعه جمع‌آوری شده است؛ مثلاً، اگر یک کتابخانه مشترک کتاب‌های گویای نت لایبریری باشد و دسترسی به کتاب‌های گویای اوردرایو را از طریق کنسرسیوم به دست بیاورد، ممکن است بخواهد همه محتوای کتاب گویا را باهم ادغام و در یک مجموعه، خدمات یک‌پارچه‌ای به کاربران خود ارائه کند. در حال حاضر، این عمل قدری دشوار است. لیسن ایلینویر^{۴۳} در تلاش است تا این کار را با محتوای عرضه‌شده اوردرایو، نت لایبریری، و آدیبل انجام دهد.

نت لایبریری: نت لایبریری امکان فهرست‌نویسی قابل خواندن با ماشین (مارک) را برای رکوردها بدون نیاز به هزینه اضافی برای کتابخانه‌های مشترک فراهم می‌کند.
اوردرایو: اوردرایو رکوردهای مارک^{۴۴} را با دریافت هزینه اضافی برای هر رکورد در اختیار قرار می‌دهد.

معرفی دیگر مؤسسه‌های ارائه‌دهنده خدمات کتاب‌های گویا

علاوه بر این پنج مؤسسه، بسیاری فروشنده‌گان کوچک‌تر و همچنین ده‌ها وب‌سایت ارائه‌دهنده رایگان کتاب‌های گویا وجود دارد. بسیاری از عنوان‌های موجود در این مجموعه‌ها نسخه‌های آثار قدیمی‌ترند که اکنون در حوزه مالکیت عمومی^{۴۵} قرار دارند.

لیبریوکس

لیبریوکس^{۴۶} مشتق از یک واژه لاتین به معنای Book Voic است. این وبسایت ابتدا به شکل آزمایشی برای توزیع کتاب‌های گویای در مالکیت حوزه عمومی از اوایل ماه نوامبر ۲۰۰۶ آغاز به کار کرد. بیشتر محتوای سایت لیبریوکس از پروژه گوتنبرگ (بزرگ‌ترین مجموعه کتاب‌های الکترونیک رایگان) دریافت شده است (Rubery, 2008).

این سایت به طور کامل بر مشارکت‌های داوطلبانهٔ رایان تازه‌کار بدون تجربه قبلی بازیگری، ضبط صدا، یا سخنرانی عمومی بنا شده است. برخی از ضبط‌ها انفرادی‌اند، در حالی که برخی دیگر دونفره یا گروهی روایت شده‌اند.

داوطلبان برای همکاری با لیبریوکس کارهای مختلفی را انجام می‌دهند؛ رایان داوطلب فصل‌های کتاب، شعر یا کارهای کوتاه را می‌خوانند. گروهی با وظیفهٔ هماهنگ‌کننده برای سازماندهی رایان با هدف تکمیل کتاب فعالیت می‌کنند. بعضی به عنوان مدیر انجمن به رایان و هماهنگ‌کنندگان کتاب برای تکمیل هر پروژه کمک می‌کنند. داوطلبانی که کارهای فروشگاه لیبریوکس را تکمیل می‌کنند «هماهنگ‌کنندهٔ ابر داده» نامیده می‌شوند.

بسیاری از کتاب‌های گویا در فرمت‌های ام. پی. تری و با پسوند Ogg Vorbis ارائه می‌شوند و آرشیو اینترنت^{۴۷} و ^{۴۸} ibiblio فایل‌های لیبریوکس را میزبانی می‌کنند (Peters, 2007).

پادیوبوکز

پادیوبوکز^{۴۹} کتاب‌های گویای سریالی را به عنوان پادکست رایگان ارائه می‌دهد. مجموعهٔ جامع آن در حدود صد عنوان است که این کتاب‌های گویا را نویسندگان اهدا کرده‌اند.

پادیوبوکز شنوندگان را به اهدای کمک‌های مالی در ازای کتاب‌هایی که رایگان دریافت می‌کنند تشویق می‌کند. این سایت تعهد می‌دهد که نیمی از کمک‌های مالی ناخالص دریافتی را با نویسنده کتاب به اشتراک بگذارد.

این کتاب‌های گویا به صورت فصل به فصل در یک زمان معین عرضه می‌شوند، اما هر شنونده می‌تواند فراوانی دریافت را در زمان‌های دلخواه تعیین کند؛ مثلاً، می‌تواند یک فصل را در یک روز، در یک هفته، و... دریافت کند. بسیاری از مردم اظهار کرده‌اند که این روش تحویل پادیوبوکز، خواندن را برای آن‌ها بسیار آسان‌تر می‌کند، زیرا آن‌ها هرگز مجبور نیستند مقدار پیشرفت مطالعه در متن کتاب را به خاطر داشته باشند و با این نوع دریافت کتاب‌ها، عادت به مطالعه منظم پیدا خواهند کرد. هرچند هدف این امکان و دسترسی بر دریافت محتوای صوتی بر پخش‌کننده‌های قابل حمل ام. پی. تری است، گوش دادن به این فصل‌ها و قسمت‌ها در رایانه شخصی یا حتی ذخیره آن‌ها روی لوح فشرده هیچ ممنوعیتی ندارد (Podiobooker. N.d).

پروژه کتاب‌های گویا در پروژه گوتنبرگ^{۵۰}

پروژه گوتنبرگ به عبارتی «پدر کتاب‌های الکترونیکی» و همچنین دارای مجموعه‌ای کوچک اما رو به گسترش از کتاب‌های گویاست. این مجموعه شامل کتاب‌های گویایی است که دو گونه روایت شده‌اند؛ نخست آن‌ها که راوی انسانی دارند و دوم آن‌هایی که از سوی نرم‌افزارهای رایانه‌ای تولید شده‌اند. همه این آثار در حوزه مالکیت عمومی قرار دارند. بیشتر آن‌ها به زبان انگلیسی‌اند، اما تعدادی کتاب به زبان‌های دیگر نیز وجود دارند (Project Gutenberg, 2007).

پروژه گفتاری اسکندریه

پروژه گفتاری اسکندریه^{۵۱} وابسته به تل تیل ویکلی^{۵۲} است که کتاب‌های گویای مشروح و بدون مسائل مربوط به مدیریت حقوق دیجیتال^{۵۳}، با پسوند AAC، MP3، و Ogg Vorbis را فراهم می‌کند (Shiftedlibrarian, 2005). هدف از این پروژه در وبسایت آن به این ترتیب بیان شده است:

«پروژه گفتاری اسکندریه، کتابخانه‌ای رایگان از کلام و گفتار ضبط‌شده فراهم می‌کند و شامل آثار کلاسیک جهان که در مالکیت حوزه‌های عمومی قرار دارند و آثار مدرن (دارای مجوز) با پسوند AAC، Ogg Vorbis است. کتاب‌های گویا در قالب ام. پی. تری هستند و برای دانلود و توزیع رایگان در دسترس عموم قرار دارند» (Telltale Weekly 2007). برخی از کتاب‌های گویای موجود در این سایت را می‌توان رایگان دریافت کرد، اما برای برخی از آنها باید چندین دلار هزینه پرداخت کرد.

تیفلولیبروس

تیفلولیبروس^{۵۴} مجموعه‌ای جامعی بیش از حدود نه هزار عنوان را شامل کتاب‌های الکترونیک و کتاب‌های گویا در قالب ام. پی. تری در اختیار دارد. بسیاری از آثار به زبان اسپانیایی ارائه می‌شوند، اما تیفلولیبروس مجموعه‌های کوچکی از محتوای کتاب‌های گویا به زبان انگلیسی و دیگر زبان‌ها، مانند پرتغالی، ایتالیایی، و فرانسوی دارد. این سرویس برای کاربران نابینا و کم‌بینا طراحی شده است. وبسایت تیفلولیبروس هم حاوی آثاری است که در مالکیت دامنه عمومی قرار دارند و هم آثاری که هنوز بر مبنای حق مؤلف در امریکا محافظت می‌شوند (Peters, 2007).

بحث و نتیجه‌گیری

با بررسی مجموعه کتاب‌های گویای این مؤسسات این نتایج به دست آمد که در ادامه ارائه می‌شود.

یکی از شاخص‌های اصلی برای ارزیابی این مجموعه‌ها میزان و نرخ رشد مجموعه است که نشان‌دهنده پویایی و حرکت رو به جلوی آن است. به علاوه این مؤسسات تمایل به ارائه چند اجرای مختلف از یک اثر دارند تا مخاطب فرصتی برای مقایسه قیمت، کیفیت صدا، و نوع روایت و تصمیم‌گیری داشته باشد.

با مقایسه مجموعه‌ها از نظر دسته‌بندی موضوعات کتاب‌های گویا این نکته به چشم می‌آید که دو دسته کلی داستان و غیرداستان موضوعات کلی این مجموعه‌ها هستند که هر کدام به زیرموضوعاتی مانند دسته‌های اسرارآمیز، رماتیک، هیجانی، و علمی - تخیلی و تاریخ، علم، سیاست، مذهب، و... تقسیم می‌شوند تا کار جست‌وجوی کتاب برای مخاطب آسان‌تر باشد. اما، مشکل عمده در این زمینه تطابق نداشتن این دسته‌بندی‌های موضوعی با سرعنوان‌های موضوعی استاندارد است. عامل تأثیرگذار دیگر بر کیفیت و کمیت خدمات این مؤسسات شرکای چاپ و نشر و تأمین‌کنندگان محتوای کتاب‌های گویای آنهاست که هرچه گسترده‌تر باشد، بر غنای مجموعه خواهد افزود.

با بررسی ویژگی‌های محتوایی این نتیجه به دست آمد که قالب اصلی ارائه اثر در این مؤسسات ویرایش مشروح و کل متن کتاب و زبان اصلی این محتواها انگلیسی است که البته مجموعه‌هایی به زبان‌های دیگر با هدف آموزش زبان وجود دارد. درباره شیوه‌های دسترسی به محتوای کتاب‌های گویای این مؤسسات می‌توان گفت که

با توجه به خط‌مشی‌شان، مدل‌های خرید یا اجاره متنوعی را عرضه می‌کنند که متناسب با شرایط کاربر حقیقی یا حقوقی است. هزینه‌هایی هم که مشتری پرداخت می‌کند در بین این مؤسسات متفاوت است. این هزینه‌ها بر اساس نیاز به دستگاه اختصاصی پخش کتاب‌های گویا یا نیاز داشتن به نرم‌افزار پخش اختصاصی یا مدل خرید یا اجاره متفاوت‌اند.

همه این مؤسسات بررسی شده انواع گزینه‌های پخش کتاب‌های گویا را به مشتریان خود ارائه می‌کنند. گزینه‌هایی مانند پخش روی رایانه شخصی به عنوان یک فایل دانلودشده یا صوت رشته‌ای، پخش روی یک دستگاه پخش قابل حمل، یا ذخیره محتوا بر لوح فشرده. برخی از این مؤسسات فرمت فایل اختصاصی خود را دارند و برخی دیگر از فرمت فایل‌های صوتی استاندارد رایج استفاده می‌کنند. این مجموعه‌ها برای دسترس‌پذیر کردن مجموعه‌های خود امکان ادغام با دیگر مجموعه‌های کتابخانه، سیستم‌ها، و خدمات را از طریق استانداردهای ابر داده‌ای هم فراهم می‌کنند.

به طور کلی، همه این ویژگی‌ها و بسیاری ویژگی‌های دیگر بر کیفیت آثار ارائه‌شده از سوی یک مؤسسه فعال در زمینه تولید و توزیع کتاب‌های گویا اثرگذار است و اگر مؤسسه‌ای که قصد ورود به این حوزه را دارند پیش از هر اقدامی از این مسائل آگاه باشند، می‌توانند با اطمینان بیشتری در این حوزه فعالیت کنند. ●

پی‌نوشت‌ها:

1. audiobook
2. streaming
3. Audible
4. Over Drive
5. Net Library
6. Playaway
7. Tumble Talking Books
8. www.audible.com
9. iTunes
10. Personal Digital Assistant
11. Audible Manager
12. Nero
13. www.oclc.org/audiobooks
14. Online Computer Library Center
15. EBSCO
16. www.Overdrive.com/audiobooks
17. CD-ROM
18. www.playawaydigltal.com

19. www.tumblebooks.com/talkingbooks
20. Recorded Books
21. Follett Library Resources
22. Great Expectations
23. Green Eggs
24. Books on Tape
25. Blackstone
26. Brilliance
27. Listen and Live
28. High bridge
29. Naxos
30. Time Warner AudioBooks
31. Simon and Schuster
32. Random House
33. BBC
34. HarperCollins
35. McGraw-Hill
36. Faithfulness
37. Bitrate
38. MBytes/hour

39. Windows Media Player
40. Nullsoft WinAmp
41. MusicMatch Jukebox
42. Creative
43. ListenIllinois
44. MARC
45. librivox
46. www.librivox.org
47. www.archive.org/index.php
48. www.ibiblio.org
49. www.podiobooks.com
50. http://www.gutenberg.org/wiki/Gutenberg:The_Audio_Books_Project
51. The Spoken Alexandria Project: www.spokenalex.org
52. Telltale Weekly
53. Digital Right Management (DRM)
54. www.tifolibros.com.ar/mp3/mp3.htnn

Audible.com (2014). Retrieved 12 March, 2014 from Wikipedia, the free encyclopedia: <http://en.wikipedia.org/wiki/Audible.com>

EBSCO Information Services (2009). Retrieved 12 March, 2014 from Wikipedia, the free encyclopedia: http://en.wikipedia.org/wiki/EBSCO_Information_Services

OverDrive. N.d. History of OverDrive. Retrieved 12 March, 2014. from OverDrive: <http://www.overdrive.com/company/who-we-are/history/>

Paul, F. (2008). Amazon to buy Audible for \$300 million. Retrieved 12 March, 2014 from Reuters: <http://www.reuters.com/article/2008/01/31/us-audible-amazon-idUSN3129158120080131>.

Peters, T. A. (2007). "Digital Audiobook Services through Libraries", Library Technology Reports. (43) P 1.

Podiobooker. N.d. Privacy and Legal Speak in Plain (if not ill-formed) English. Retrieved 12 March, 2014 from Podiobooker, The blog for Podiobooks.com: <http://blog.podiobooks.com/privacy-and-legal-speak-in-plain-if-not-ill-formed-english/>

Project Gutenberg (2007). The Audio Books Project. Retrieved

12 March, 2014 from Project Gutenberg, the first producer of free ebooks: http://www.gutenberg.org/wiki/Gutenberg:The_Audio_Books_Project

Rubery, M. (2008). Play It Again, Sam Weller: New Digital Audiobooks and Old Ways of Reading. *Journal of Victorian Culture* , 13 (1), P 58-79.

Shiftedlibrarian (2005). Introducing the Spoken Alexandria Project + Podcast. Retrieved 12 March, 2014 from shiftedlibrarian: http://www.theshiftedlibrarian.com/archives/2005/07/05/introducing_the_spoken_alexandria_project_podcast.html

Telltale Weekly (2007). Spoken alexandria project. Retrieved 12 March, 2014 from: <http://alexwilson.com/telltale/spokenalexandria/>